pénzügyi navigátor

MAGYAR NEMZETI BANK

FOGYASZTÁSI HITELEK

Ha egy terméket, szolgálatást hitelből vásárolna meg, fontos, hogy a megfelelő hiteltípust válassza. Tanulmányozza át füzetünket, hogy megismerje a fogyasztási hitelek jellemzőit!

MILYEN KÉRDÉSEKBEN SEGÍT ÖNNEK EZ A TÁJÉKOZTATÓ?

- **MI IS PONTOSAN A FOGYASZTÁSI HITEL?**
- **MIRE KELL FIGYELNI HITELFELVÉTELKOR?**
- **HOGYAN LEHET HITELT IGÉNYELNI?**
- **HOGYAN LEHET ÖSSZEHASONLÍTANI A FOGYASZTÁSI HITELTÍPUSOKAT?**

www.mnb.hu/penzugyinavigator

MI AZ A FOGYASZTÁSI HITEL?

A fogyasztási hitel röviden **a használati tárgyak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybevételéhez nyújtott kölcsönök összefoglaló neve.** Az ilyen konstrukciók általában szabad felhasználásúak és fedezet nélküliek, vagyis a hitelfelvevő jövedelme alapján lehet felvenni őket.

Ha egy termék vagy szolgáltatás vásárlásakor szóba jön a hitelfelvétel lehetősége, mindig gondolni kell arra, hogy **egy hitelfelvétel hosszú távú anyagi elköteleződést, akár több évig tartó folyamatos fizetési kötelezettséget jelent.** Ezért mindenképpen ajánlott átgondolni, hogy a kitűzött célok hitel nélkül, pár hónap takarékoskodással megvalósíthatóak-e. Amennyiben mégis indokolt a hitelfelvétel, az adott helyzetnek, igényeknek legmegfelelőbb fogyasztási hiteltípust érdemes választani.

A fogyasztási hiteleknek alapvetően négy típusát különböztetik meg:

- **áruhitel,**
- **személyi kölcsön,**
- **folyószámlahitel és**
- **hitelkártya.**

Az egyes típusok jellemzői, ezáltal a felhasználás céljai eltérőek lehetnek.

Áruhitel esetében
- a hitel a vásárlás helyszínén igényelhető,
- a havi törlesztőrészletek kiszámíthatóak,
- a hitel felvételéhez szükség lehet önerőre,
- a kölcsönt felvevő nem a hitelösszeget, hanem
- a vásárolt terméket kapja kézhez.

Személyi kölcsön esetében
- a kölcsön összegét a hitelfelvevő kapja egy hitelszámlára,
- a hitelösszeg elköltése nincs célhoz kötve, szabadon felhasználható,
- a hitelfelvétel időigényesebb, az elbírálási idő több nap is lehet,
- a pénzügyi szolgáltatók akár fedezetet is kérhetnek.

Folyószámlahitel esetében
- a hitelfelvevőnek fizetési számlával (bankszámlával vagy folyószámlával) kell rendelkeznie,
- a hitelnyújtó a számlára érkező rendszeres jövedelem alapján állapítja meg a hitelkeretet,
- a törlesztés rugalmas és automatikus.

Hitelkártya esetében
- szigorú feltételek és fizetési határidők betartásával egy türelmi idő lejártáig, általában maximum 45 napig kamatmentesen használható a hitelösszeg,
- ha a hitelkártya-tulajdonos nem tartja be a visszafizetési határidőket, a hitelnyújtó magas kamatot számít fel,
- a készpénzfelvétel pedig magasabb költségekkel járhat.

A hitelkártyákról bővebb információ A hitelkártya használata és kockázatai című Pénzügyi Navigátor füzetben olvasható.

MIRE KELL FIGYELNI A MEGFELELŐ HITELTÍPUS KIVÁLASZTÁSAKOR?

Az aktuális igények, körülmények szempontjából legmegfelelőbb hitelforma kiválasztásához érdemes átgondolni a következőket:
- pontosan mekkora összegű hitelre van szükség,
- szükség esetén rendelkezésre áll-e önerő, és ha igen, mekkora összeg,
- milyen határidőn belül van szükség a vásárolni kívánt termékre vagy szolgáltatásra; ennek például az ügyintézési idő szempontjából lehet jelentősége.

A megalapozott választás érdekében ajánlott több konstrukciót is összehasonlítani, az alábbi szempontok alapján:
- mekkora a törlesztőrészlet,
- fix vagy változó kamatozású,
- mekkora a teljes hiteldíj mutató (THM) mértéke,
- milyen hosszú a futamidő,
- vannak-e egyéb felmerülő költségek, díjak.

A Pénzügyi Navigátor honlapon elérhető Hitel-és lízingtermék-választó program segít tájékozódni a piaci szereplők ajánlatai között.

Mindig akkora összegű és olyan típusú hitelt vegyen fel, amilyenre valóban szüksége van! Egyszeri áruvásárlásra például nem a hitelkártya a legmegfelelőbb.

Személyi kölcsön felvételekor vegye számításba az MNB által minősített fogyasztóbarát személyi hiteleket is, amelyekről bővebb tájékoztatás az alábbi linken érhető el: https://www.mnb.hu/mszh!

MIRE KELL FIGYELNI A TÖRLESZTŐRÉSZLET KAPCSÁN?

Hitelfelvétel előtt ajánlott alaposan átgondolni, hogy a rendszeres bevételekből **mekkora összeget lehet gond nélkül félretenni.**

Háztartási költségvetés készítésével átláthatóak a bevételek és a kiadások, így tervezhetőek a pénzügyek, aminek eredményeként **látható, hogy** hosszabb távon **mekkora összegű havi törlesztőrészlet vállalható.** A költségvetés tervezésében segít a Pénzügyi Navigátor honlapon elérhető Háztartásiköltségvetés-számító program.

Érdemes azzal is kalkulálni, hogy mi történik akkor, ha **emelkedik a törlesztőrészlet.**

Ne feledje!

A törlesztés elmaradása esetén a bank késedelmi kamatot számít fel, ami többszöröse is lehet a hitelkamatnak.

Ha a tartozás meghaladja a minimálbér aktuális összegét, és több mint 90 napja fennáll, akkor az adós felkerül a Központi Hitelinformációs Rendszer negatív adóslistájára, ami miatt további hitelkérelmeit elutasíthatják.

A KHR-ről bővebben a Központi Hitelinformációs Rendszer *c. füzetben olvashat.*

A törlesztőrészletre és annak változására hatással van, hogy milyen kamatozású a hitel.

Futamidő végéig rögzített kamatozású hitelnél a kamat mértéke a szerződés alapján nem változik, így a futamidő végéig kiszámítható törlesztési terhet jelent a fogyasztók számára.

Kamatperiódusokban rögzített kamatozású hitelnél a kamat meghatározott ideig, a kamatperiódus időszaka alatt változatlan marad, azaz a törlesztőrészlet is hosszabb távon rögzített. A kamat mértéke kizárólag a kamatperiódus lejártakor módosulhat.

A hitelintézetek az általuk kínált termékek kamatlábát valamilyen általánosan elfogadott kamatlábhoz, az úgynevezett *referencia-kamatlábhoz* viszonyítva is megadhatják. Ilyen lehet például a jegybanki alapkamat, vagy a BUBOR, azaz a Budapesti Bankközi Forint Hitelkamatláb, aminek napi értékét egy speciális átlag alapján számolják ki. **Referencia-kamatlábhoz kötött, azaz változó kamatozású hitelnél** az ügyleti kamat mértékét – amely referenciakamatlábból és a hitelező által megállapított kamatfelárból áll – meghatározott időközönként a referenciakamatlábhoz kell igazítani, ami minden esetben hatással van a fizetendő törlesztőrészletre. A kamat mértéke – és így a törlesztőrészlet – a referenciakamatlábon felüli kamatfelár változása esetén is módosulhat, amennyiben a kamatfelár mértéke nem rögzített a futamidő végéig.

A futamidő végéig rögzített kamatozású hitelek jellemzően magasabb kamattal indulnak, mint a változó kamatozású hitelek, viszont nem is emelkedhetnek, ezáltal kiszámíthatóak.

Amennyiben a hitel kamata a futamidő során változhat, fontos megvizsgálni, hogy mihez viszonyítva állapítják meg a kamatot. Ahogy a viszonyítási alap változik, úgy fog változni a hitelkamat is, aminek eredményeként emelkedhet vagy akár csökkenhet a törlesztőrészlet. Ezt hívják **kamatkockázatnak.**

Ne feledje!

Hitelfelvételkor azzal is számolnia kell, hogy mekkora törlesztőrészlet-emelkedés esetén tud még fizetni. Fontos megvizsgálni, hogy vannak-e akciós lehetőségek a hitelnyújtóknál, és ha igen, azok meddig és milyen feltételekkel érvényesek.

A kamatperiódusok időtartama is fontos szempont. Nem mindegy, hogy milyen hosszú időszakra rögzített a kamat mértéke, hiszen ez szintén befolyásolja a törlesztőrészlet alakulását.

? MIT MUTAT A THM, AZAZ A TELJES HITELDÍJ MUTATÓ?

A különböző hitelek összehasonlításának egyik legegyszerűbb módja a **THM**-ek, azaz a **teljes hiteldíj mutatók** összevetése.
Ez a speciális képlet alapján számított mutató tartalmaz minden olyan költséget, díjat, amelyet szerződésszerű teljesítés esetén a tőkén felül fizetni kell a hitelező felé. Ilyen fizetési kötelezettségek lehetnek például a kamat, különféle díjak, jutalékok, adók stb. Mindezek mellett azonban lehetnek olyan tételek, amiket a THM sem tartalmaz, mint például a futamidő-hosszabbítás díja, vagy a késedelmi kamat. **A THM maximumát jogszabály rögzíti,** értéke a hitel típusától függően nem haladhatja meg az érintett naptári félévet megelőző hónap első napján érvényes jegybanki alapkamat 24%-kal vagy hitelkártya-szerződéshez, illetve fizetési számlához kapcsolódó hitel, valamint - meghatározott feltételek mellett - áruhitel esetén a jegybanki alapkamat 39%-kal növelt mértékét.

? MIT BEFOLYÁSOLHAT A FUTAMIDŐ?

A futamidő **a törlesztőrészlet nagyságát befolyásolja,** valamint azt, hogy lejáratig **összesen mekkora összeget kell visszafizetni.** Minél hosszabb a futamidő, annál alacsonyabb a törlesztőrészlet, viszont hosszú távon több kamatot kell fizetni.
A fogyasztási hitelek jellemzően **rövid távú,** általában 1-5 éves szerződések, de előfordulnak határozatlan futamidejű konstrukciók is, a folyószámlahitelek és a hitelkártyák esetében.

Ne feledje!

Olyan futamidőre vegyen fel hitelt, amely alatt tudja fizetni a törlesztőrészleteket!

Ajánlott előzetesen több havi törlesztőrészletet félretenni arra az esetre, ha bármilyen váratlan esemény történne, például keresőképtelenség, átmeneti anyagi nehézség.

BÁRMEKKORA ÖSSZEGŰ HITEL FELVEHETŐ?

Egy hitelfelvétel mindig hosszabb távú fizetési kötelezettséggel jár, így körültekintően kell eljárni az ügyintézés során. Csak akkora összeget ajánlott felvenni, amely valóban indokolt és aminek költségei később is biztosan vállalhatóak.

A nem megfontolt hitelfelvétel anyagi nehézségekhez, súlyos esetben eladósodáshoz vezet. Erről bővebb információ Az eladósodás veszélyei *c. Pénzügyi Navigátor füzetben található.*

A hitelfelvevők eladósodásának megelőzése érdekében jogszabályok is korlátozzák a felvehető hitelösszeg nagyságát. Az MNB úgynevezett **adósságfék-szabályozás**a alapvetően két fő pillérből áll: a jövedelemarányos törlesztőrészlet-mutatóból és a hitelfedezeti mutatóból.

Jövedelemarányos törlesztőrészlet-mutató (JTM)

A JTM az ügyfelek **rendszeres, igazolt nettó jövedelmének** meghatározott **arányában korlátozza** az új hitel felvételekor **vállalható maximális törlesztési terheket,** és ezáltal mérsékli az eladósodást. Néhány meghatározott kivételtől eltekintve **a JTM-et minden hitelfelvételkor alkalmazniuk kell** a hitelnyújtóknak. A mutatónál az új hitel törlesztőrészlete mellett figyelembe kell venni az ügyfél minden fennálló hiteléhez kapcsolódó törlesztési terhét, rendelkezésre álló jövedelemként pedig csak az igazolt, havi nettó jövedelem – például munkabér, nyugdíj – számítható be.

A jövedelmek és az adósságterhek több adóstárs esetében összevontan kezelendők. A JTM-előírás a jogszabály által megengedett maximális korlátot rögzíti, az egyes hitelnyújtók azonban ennél szigorúbb belső korlátokat is meghatározhatnak.

Hitelfedezeti mutató (HFM)

A **HFM** a fedezett hiteleknél és lízingeknél (például jelzáloghitelek, gépjárműlízing) a fedezetek értékének arányában korlátozza a felvehető hitelek nagyságát. Egyes fogyasztási célú hitelek, például nagyobb összegű személyi kölcsön esetében előfordulhat, hogy a hitelező a folyósítás feltételeként jelzálogjog bejegyzését kéri.

Az euróban és egyéb devizában felvett hitelek esetén a forinthiteleknél szigorúbb JTM- és HFM-korlátokat kell alkalmazni, ezzel ellensúlyozva egy esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás negatív hatásait.

Hitelfedezeti mutató (HFM) korlátok

Milyen típusú az Ön hitelügylete?				
	Jelzálog-hitel	Ingatlan-lízing	Gépjármű-hitel	Gépjármű-lízing
A kitettség hitelkérelem elbíráláskori értéke a fedezet forgalmi értékének arányában:				
Forint	80% (90%*)	80% (90%*)	75%	80%
Euró alapú / Euró	50%	55%	45%	50%
Egyéb deviza	35%	40%	30%	35%

*Amennyiben a hitelkérelem benyújtásának napjáig az ügyfél, adóstársak esetén az ügyfelek még nem töltötték be a 41. életévüket és elsőlakás-vásárlónak minősülnek, vagyis a rendelet szerint egyikük sem rendelkezett lakásban 50%-ot elérő tulajdoni hányaddal, vagy kizárólag olyan lakástulajdonnal rendelkeztek, amely jogszabályon alapuló haszonélvezeti joggal terhelt.

JÖVEDELEMARÁNYOS TÖRLESZTŐRÉSZLET MUTATÓ (JTM) KORLÁTOK (KIVÉVE: 5 ÉVET MEGHALADÓ FUTAMIDEJŰ JELZÁLOGHITELEK)		
	Mennyi az Ön és a hitelszerződésben adóstársként részt vevők igazolt havi nettó jövedelme összesen?	
	600 ezer Ft alatt	600 ezer Ft vagy afölött
	A jövedelem legfeljebb mekkora százaléka fordítható hiteltörlesztésre?	
Forinthitel	50%	60%
Euró alapú / euróhitel	25%	30%
Egyéb devizahitel	10%	15%

JÖVEDELEMARÁNYOS TÖRLESZTŐRÉSZLET MUTATÓ (JTM) KORLÁTOK 5 ÉVET MEGHALADÓ FUTAMIDEJŰ JELZÁLOGHITELEK ESETÉN					
	Milyen a választott hitel kamatozásának a módja?				
	Legalább 10 éves kamatperiódusban / futamidő végéig rögzített hitelkamat		Leg alább 5 éves, de 10 évnél rövidebb kamatperiódusban rögzített hitelkamat		5 évnél rövidebb kamatperiódusban rögzített / változó hitelkamat	
	Mennyi az Ön és a hitelszerződésben adóstársként részt vevők igazolt havi nettó jövedelme összesen?					
	600 ezer Ft alatt	600 ezer Ft vagy afölött	600 ezer Ft alatt	600 ezer Ft vagy afölött	600 ezer Ft alatt	600 ezer Ft vagy afölött
	A jövedelem legfeljebb mekkora százaléka fordítható hiteltörlesztésre?					
Forinthitel	50%	60%	35%	40%	25%	30%
Euró alapú / euróhitel	25%	30%	25%	30%	15%	20%
Egyéb devizahitel	10%	15%	10%	15%	5%	10%

HOGYAN LEHET MEGKAPNI A HITELT?

A különböző fogyasztási hiteltípusoknál eltérő a folyósítás. **Áruhitel** esetén a bank közvetlenül a kereskedőnek utalja a vételárat, így a vásárló a hitelösszeget nem, csak a megvásárolt terméket kapja meg. **Személyi kölcsönnél** a bank a hiteligénylőnek utalja a kölcsönt, ami aztán szabadon felhasználható. **Folyószámlahitelnél** a bank beállít egy hitelkeretet a számlatulajdonos folyószámlájához,

ami szintén szabadon felhasználható, míg **hitelkártya** esetén a szolgáltató egy kártyához kötődő számlát nyit a kártyabirtokos számára.

HOGYAN KELL TÖRLESZTENI?

A fogyasztási hitelek törlesztési módja is a hiteltípus függvénye.

Az **áruhitel** törlesztőrészlete fizethető postai csekkbefizetéssel, csoportos beszedéssel vagy átutalással. A **személyi kölcsön** is törleszthető csekkbefizetéssel vagy átutalással, emellett pénztári befizetéssel, valamint fizetési számlára (bankszámlára) vonatkozó terhelési megbízással akkor, ha a személyi kölcsönt a számlavezető pénzügyi szolgáltatónál vették fel. **Folyószámlahitel** törleszthető a számlára érkező bármilyen jogcímű jóváírásból, míg a **hitelkártya** hitelkeretéből felhasznált összeg – az áruhitelhez hasonlóan – postai csekkbefizetéssel, csoportos beszedéssel vagy átutalással fizethető vissza.

HOGYAN LEHET HAMARABB KIFIZETNI A HITELT?

Minden hitelszerződés esetében **van lehetőség részleges és teljes előtörlesztésre, de ez költségekkel járhat.**

Az előtörlesztés díját a szolgáltatók határozzák meg – de jogszabály által maximalizálva van –, ezért **érdemes figyelmesen elolvasni a vonatkozó kondíciós listát, valamint a szerződést.**

MIT LEHET TENNI KÉSEDELMES BEFIZETÉS ESETÉN?

Ha **a késedelem alkalomszerű és csak néhány napos,** a befizetési határidő és a tényleges befizetés közötti időszakra késedelmi kamatot számít fel a bank.

Ha előreláthatóan **rendszeresen előfordul néhány napos késedelem,** lehetőség van a törlesztőrészlet-befizetés esedékes napjának módosítására. Ilyen eset lehet például, ha a munkabér minden hónapban a fizetési határidő után érkezik a számlára. Az esedékességi nap módosítását írásban kell kérelmezni a hitelezőnél.

Váratlan esemény hatására bekövetkező hosszabb, 2-3 hónapos **fizetési kihagyást, amint lehet, jelezni kell a hitelező felé.**

Ne feledje!

A hitelező és a hitelfelvevő közös célja, hogy ne kelljen felmondani a hitelszerződést, ezért minden változásról, amely a fizetési ütemezést érinti, mihamarabb értesíteni kell a szolgáltatót!

A témáról részletes információ található A hitelszerződés felmondásának elkerülése *című Pénzügyi Navigátor füzetben.*

Kézirat lezárva: 2024. április

pénzügyinavigátor

MAGYAR NEMZETI BANK

MAGYAR NEMZETI BANK ÜGYFÉLSZOLGÁLAT
Cím: 1122 Budapest, Krisztina krt. 6. (Széll Kálmán tér)
– MNB Felügyeleti Központ és Pénzmúzeum
Levélcím: 1534 Budapest BKKP Pf.: 777.
Telefon: +36-80/203-776 Fax: +36-1/489-9102
E-mail: ugyfelszolgalat@mnb.hu
Honlap: www.mnb.hu/penzugyinavigator

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank | Felelős kiadó: Farkas Milán
1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.
www.mnb.hu
Nyomdai előkészítés és kivitelezés: Prospektus Kft.

ISBN 978-615-5318-68-9
2023

www.mnb.hu/penzugyinavigator